

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1221
KARAR NO : 1983/48

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Orhan Doğançay, Mehmet Yücel

O L A Y : Sanık Mehmet Orhan Doğançay'ın sahibi bulunduğu "Kitle" yayınevde yayınlanan (Kitle) gazetesinin 3-4-1975 gün, 54 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarda; hükümetin manevi şahsiyetinin tahkir ve tezyif edildiği, İstanbul C.Savcılığınca ileri sürülerek, eylemine uyan TCK.nun 159/1., 173/son.maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul'da Murat Batbaacılık Kollektif Şirketinde basılan, V.İ.Lenin tarafından yazılan ve sanıklardan Mehmet Orhan Doğançay'ın sahibi bulunduğu "Kitle" yayınlarından olarak, diğer sanık Mehmet Yücel ile birlikte 2-5-1975 günü İzmir Yurt Sinemasında satışa çıkarılmak suretiyle yayımlandığı anlaşılan, "Hükümetimizin acil görevleri nereden başlamalı" adlı broşür içeriğinde, yayın yolu ile komünizm propogandası yapıldığı, İstanbul C.Savcılığınca iddia olunarak, eylemlerine uyan TÜK.nun 142/1-6., 173/son.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 1.Ağır Ceza Mahkemesi: ayrı ayrı iddianamelerle açılan dava dosyalarını birleştirerek, 17-12-1979 günü, esas-1977/424, karar-1979/419 sayı ile; atılı suçların niteliğine, Anayasa'nın 124.maddesindeki ilkelere, sıkıyönetimin değişik 15.maddesi kapsamına ve sıkıyönetimin gerekçesini genişleten TBMM.nin gerekçesine göre dava bakmanın görevi dışında olduğu,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: 17-3-1981 gününde, esas-1980/558, karar-1981/359 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim yasa'sının değişik 13/a.maddesinde öngörülen sürede işlemediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; Her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 7-3-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadakı belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

...../.....

Suçlar, İstanbul ilini de kapsamına alarak 26-12-1978 gününde ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın dışında, 8-4-1975 ve 2-5-1975 günlerinde işlenmiştir.

Atılı suçlardan bir bölümünün,devletin varlığına yönelik olarak işlenmesi açısından, MGK.nin 7 numaralı kararının 4.maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suçların, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a.maddesinde öngörülen sürenin dışında işlenmesine karşın,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 1980/983 esas sayılı dosyasında; "Kitle" gazetesinin"Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin yayın organı olduğu İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 3-5-1981 günlü, "Türkiye Sosyalist İşçi Partisi hakkında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde açılmış davalar bulunduğu" Milli Savurma Bakanlığının 9-9-1981 günlü, 1981/2640-2 sayılı yazıları ile bildirilmiş olduğundan,davanın 1402 sayılı yasa'nın 13/b. ve CMUK.nun 3 ve 353 sayılı yasa'nın 18.maddeleri uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUC : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin 17 3-1981 günlü, esas-1980/558,karar-1981/359 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7-3-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Uye

İsmail Oğuz

I. Oğuz

Uye

Mevzat Doğan

M. Doğan

Uye

Ali Suat Erkoç

A. Erkoç

Uye

Yaşar Çiftçioğlu

Y. Çiftçioğlu

Uye

Ergun Argon

E. Argon

Uye

Nail Yücel

N. Yücel

15.3.1983

S.Y.